

Leksykografia i terminologia

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia germańska Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Neofilologii Poziom studiów studia drugiego stopnia Forma studiów studia niestacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 09GERN.28S.13704.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy w module Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe
Koordynator zajęć	Janusz Taborek	
Prowadzący zajęcia	Janusz Taborek, Elżbieta Dziurewicz, Łukasz Piątkowski	
Okres Semestr 4	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia - Konwersatorium: 20, Zaliczenie z oceną; w tym zajęcia zdalne: - Konwersatorium synchroniczne: 6	Liczba punktów ECTS 5

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Głównym celem przedmiotu jest przekazanie poszerzonej i pogłębionej teoretycznej wiedzy z zakresu leksykografii jedno- i dwujęzycznej z elementami leksykologii, frazeologii i terminologii oraz wykształcenie umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy w praktyce i w samokształceniu. Przedmiot ma również w zamyśle wsparcie zdobywania umiejętności analitycznych w odniesieniu do jego treści oraz umiejętności porozumiewania się z ekspertami z danej dziedziny

Wymagania wstępne

Znajomość języka niemieckiego na poziomie co najmniej B2+

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Orientuje się w rozszerzonej terminologii z zakresu leksykografii i leksykologii języka niemieckiego	GER_K2_W02	Kolokwium pisemne, Projekt
W2	Posiada zaawansowaną i uporządkowaną wiedzę szczegółową w zakresie leksykografii i leksykologii języka niemieckiego.	GER_K2_W01, GER_K2_W02	Kolokwium pisemne, Projekt
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Umiejętnie stosuje terminologię w celach analitycznych oraz w kontaktach z ekspertami z danej dziedziny.	GER_K2_U08	Kolokwium pisemne, Projekt
U2	Samodzielnie korzysta ze słowników specjalistycznych (syntaktycznych, walencyjnych) i baz leksykalnych	GER_K2_U04	Kolokwium pisemne, Projekt
U3	Potrafi analizować przyczyny i przebieg konkretnych zjawisk językowych i ich notację leksykograficzną	GER_K2_U03	Kolokwium pisemne, Projekt
U4	Posługuje się głównymi współczesnymi teoriami leksykologicznymi i frazeologicznymi	GER_K2_U08, GER_K2_U10	Kolokwium pisemne, Projekt
U5	Na podstawie zdobytej wiedzy rozpoznaje i ocenia zjawiska w danym zakresie, przy czym wskazuje na zróżnicowane opracowań leksykograficznych.	GER_K2_U03	Kolokwium pisemne, Projekt
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	Ma świadomość konieczności ciągłej aktualizacji posiadanej wiedzy i umiejętności w kontekście wykonywanego zawodu i praktyki tłumaczeniowej	GER_K2_K01, GER_K2_K06	Kolokwium pisemne, Projekt

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Leksykografia jako nauka. Metaleksykografia. Historia leksykografii.	W1, U1	Konwersatorium, Konwersatorium synchroniczne
2.	Typologia słowników. Słowniki internetowe	W2, U2, U5, K1	Konwersatorium, Konwersatorium synchroniczne
3.	Makrostruktura słownika. Lematyzacja, porządek haseł, forma nominalna	W1, U3	Konwersatorium, Konwersatorium synchroniczne
4.	Mikrostruktura słownika. Kwalifikatory. Fonetyka i gramatyka w słowniku	W1, U3	Konwersatorium, Konwersatorium synchroniczne

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
5.	Leksykografia i leksykologia. Relacje semantyczne. Słowotwórstwo	W2, U3, U4	Konwersatorium, Konwersatorium synchroniczne
6.	Frazeologia i frazeografia. Frazeologizmy w słowniku	U4	Konwersatorium, Konwersatorium synchroniczne
7.	Leksykografia języków specjalistycznych. Terminologia i terminografia. Zarządzanie zaawansowaną terminologią	U2, U4, U5, K1	Konwersatorium, Konwersatorium synchroniczne

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Dyskusja, Metoda laboratoryjna, Metoda projektu

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	Realizacja projektu potwierdzającego umiejętność pracy z danymi korpusowymi, narzędziami informatycznymi i znajomość leksykograficznego opisu/prezentacji danych językowych Zaliczenie testu sprawdzającego znajomość wiedzy bardzo dobry (bdb; 5,0): $\geq 92\%$ dobry plus (+db; 4,5): $\geq 84\%$ dobry (db; 4,0): $\geq 76\%$ dostateczny plus (+dst; 3,5): $\geq 68\%$ dostateczny (dst; 3,0): $\geq 60\%$ niedostateczny (ndst; 2,0): $< 60\%$

Literatura

Obowiązkowa

- Engelberg, Stefan, Lemnitzer, Lothar: Lexikographie und Wörterbuchbenutzung. Tübingen 2009
- Frączek, Agnieszka/Lipczuk, Ryszard: Słowniki polsko-niemieckie i niemiecko-polskie. Historia i teraźniejszość. Wołczkowo 2004.
- Piosik, M./Taborek, J./Woźnicka, M. (eds.): Korpora in der Lexikographie und Phraseologie. Stand und Perspektiven (= Lexicographica. Series Maior, 160), Berlin: De Gruyter, pp. 240

Dodatkowa

- Arntz, Reiner; Picht, Heribert; Schmitz, Klaus-Dirk: Einführung in die Terminologearbeit. Hildesheim etc. 2014
- Burger, Harald: Phraseologie. Eine Einführung am Beispiel des Deutschen. Berlin 2010
- Dziurewicz, E. Korpusbasierte Analyse der Phraseologismen im Deutschen am Beispiel des phraseologischen Optimums für DaF. PHILOGIA Sprachwissenschaftliche Forschungsergebnisse Bd. 206. Hamburg 2015
- Taborek, Janusz: Zum Stand der deutsch-polnischen Lexikographie am Anfang des 21. Jahrhunderts. Versuch einer ersten Bilanz und Perspektiven. [w:] A. Szczepaniak-Kozak, H. Lankiewicz: Creative potential of the word: From fiction to education. Piła 2013, 147-160.
- Żmigrodzki, Piotr: Słowo – słownik – rzeczywistość. Kraków 2008

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	20
Przygotowanie projektu	40
Przygotowanie do zajęć	35
Przygotowanie do zaliczenia	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 125
Liczba punktów ECTS	ECTS 5

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
GER_K2_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznej oceny posiadanej przez siebie wiedzy i odbieranych treści oraz do doskonalenia zdobytych umiejętności
GER_K2_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do odpowiedzialnego pełnienia roli pośrednika między kulturami, tłumacza i nauczyciela języka niemieckiego i zrozumienia wagi poszanowania własności intelektualnej
GER_K2_U03	Absolwent/ka potrafi właściwie korzystać ze zdobytej wiedzy przedmiotowej w celu podejmowania autonomicznych działań zmierzających do rozwijania własnych predyspozycji twórczych i naukowych, formułować i analizować problemy badawcze oraz przyczyny i przebieg konkretnych zjawisk językowych, literackich, translatologicznych i dotyczących kultury niemieckiego obszaru językowego, formułować krytyczne opinie o wytworach kultury i cywilizacji, zrozumieć rolę kultury, języka i twórczości literackiej, komunikacji kulturowej i interkulturowej oraz umiejętności translatologicznych
GER_K2_U04	Absolwent/ka potrafi rozpoznawać i oceniać, samodzielnie, analitycznie i krytycznie interpretować procesy i zjawiska językowe, literackie, translatologiczne i dotyczące kultury niemieckiego obszaru językowego na podstawie uzyskanej wiedzy i z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi wykorzystywanych w badaniach filologicznych oraz/lub w badaniach interdyscyplinarnych
GER_K2_U08	Absolwent/ka potrafi komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa germańskiego, translatologii i kultury niemieckiego obszaru językowego brać udział w debacie, merytorycznie i fachowo argumentować oraz formułować wnioski z wykorzystaniem poglądów innych autorów w języku polskim i niemieckim
GER_K2_U10	Absolwent/ka potrafi w języku niemieckim prowadzić debatę ze specjalistami z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, translatologii lub/i kultury niemieckiego obszaru językowego, biegle i twórczo, w zależności od sytuacji komunikacyjnej, posługiwać się w mowie i piśmie różnymi stylami funkcjonalnymi polszczyzny oraz języka niemieckiego
GER_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu – wybrane fakty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa germańskiego oraz translatologii i kultury niemieckiego obszaru językowego
GER_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie wybrane zagadnienia i pojęcia z zakresu zaawansowanej wiedzy szczegółowej oraz treść, formę i funkcję rozszerzonej terminologii z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa germańskiego, translatologii i kultury niemieckiego obszaru językowego